

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO

W GIMNAZJUM

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 19 kwietnia 1999r
2. Statut Szkoły
3. Podstawa programowa dla gimnazjum.

Nauczanie języka polskiego Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Łaszczowie odbywa się w klasie I, II i III wg programu wyd. WSIP „Blżej słowa”

Program realizowany jest w wymiarze:

- klasa I – 5 godzin tygodniowo
- klasa II – 5 godzin tygodniowo
- klasa III – 4 godziny tygodniowo

I. Kontrakt z uczniami:

1. Każdy uczeń oceniany jest w zgodzie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenie podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia.
3. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum 10 ocen.
4. Prace klasowe są obowiązkowe.
5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to musi napisać ją w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
6. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej na zasadach i w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawę może napisać tylko jeden raz.
7. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się.
8. Sprawdziany nie podlegają poprawie.
9. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
10. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
11. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe.
12. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniem MENiS.

II. Ocenianiu z języka polskiego podlegają:

1) Sprawdziany pisemne:

- a) dwie prace klasowe w semestrze, sprawdzające stopień opanowania sprawności językowych oraz dłuższych form wypowiedzi, związane z życiem codziennym, kulturowym i lekturą.
- b) sprawdzian w semestrze oceniający wiadomości i umiejętności z zakresu nauki o języku.
- c) sprawdzian kompetencji czytelniczych.
- d) dyktanda.
- e) kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy ostatnie lekcje nauki o języku lub sprawdzające znajomość pojęć teoretycznoliterackich, a także zrozumienie samodzielnie przeczytanych lektur obowiązkowych.

2) Prace domowe pisemne.

3) Wypowiedzi ustne na podstawie tekstów literackich i kulturalnych oraz własnych przemyśleń.

4) Recytacje utworów poetyckich i fragmentów prozy.

5) Aktywność na lekcji.

6) Udział w konkursach: recytatorskich, literackich, językowych.

III. Kryteria wymagań na poszczególne oceny:

1. Wypowiedzi pisemne – klasowe i domowe:

-rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,

-redagowanie tekstu użytkowego: zawiadomienie, przepis, Instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie, telegram.

-redagowanie form wypowiedzi: opowiadanie, opis, sprawozdanie, charakterystyka, list prywatny i oficjalny, kartka pocztowa, notatka w formie planu, tabeli, wykresu, streszczenia, rozprawka, (takie formy jak przewiduje podstawa programowa dla danego etapu kształcenia),

Lp.	Kryteria	Ocena celująca	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena niedostateczna
1	Zgodność treści pracy z tematem	Całkowicie zgodna	Całkowicie zgodna	Nie w pełni zgodna. Drobnie odstępstwa od tematu.	Częściowo zgodna, ale uczeń nie gubi myśli przewodniej.	Minimalnie zgodna, uczeń gubi myśli przewodnią ale rozumie temat.	Brak zgodności.
2	Zakres i poprawność materiału rzeczowego. Stopień wyczerpania tematu	Pełny, twórczy, znacznie wykraczający poza program nauczania	Całkowity, śmiałość i swoboda w posługiwaniu się posiadanymi wiadomościami.	Niepełny, drobne potknięcia w wykorzystaniu posiadanych wiadomości	Częściowy, mało samodzielny, Nieściśłości w przedstawieniu materiału.	Minimalny, bardzo powierzchowna znajomość materiału rzeczowego	Nieodpowiedni
3	Kompozycja i oryginalność pracy	Oryginalna, odkrywczą, przejrzysta kompozycja.	Prawidłowa w miarę oryginalna.	Planość w układzie treści, praca mało oryginalna, odtwórcza	Usterki w kompozycji, chaotyczne opracowanie tematu.	Zachwianie proporcji w układzie treści: chaos i stereotypowość.	Niewłaściwe, niespójność pracy, chaos w układzie treści.
4	Styl pracy, słownictwo, frazeologia	Komunikatywny, żywy, potoczny, bogate słownictwo, celowy dobór materiału językowego.	Nienaganny styl, celowy dobór słownictwa, pełna komunikatywność wypowiedzi.	Poprawny styl, drobne potknięcia słownictwa, -we, zwięzłość wypowiedzi.	W zasadzie poprawny styl, niezbyt bogate słownictwo, mało poprawne konstrukcje frazeologiczne.	Liczne uchybienia stylistyczne, ubogie słownictwo ale język dość komunikatywny.	Niepoprawny, ubogie słownictwo, niewłaściwie konstruowane związki frazeologiczne.

5	Poprawność gramatyczna: błędy fleksyjne i składniowe	Bez błędna	W zasadzie bezbłędna (1-2 usterki)	Drobne uchybienia fleksyjne i składniowe	Dopuszczalne 3-4 błędy składniowe i 2-3 gramatyczne	Liczne błędy składniowe – dopuszczalne 3-4 błędy gramatyczne.	Bardzo liczne błędy fleksyjne i składniowe.
6	Wygląd estetyczny pracy.	Praca czytelna, bez skreśleń, akapity we właściwych miejscach	Praca czytelna, bez skreśleń, akapity we właściwym miejscu.	Drobne usterki w tym zakresie	Poważne uchybienia, ale praca czytelna	Nieestetyczny wygląd pracy	
7	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	Bez błędna	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny drugorzędny, poprawna interpunkcja.	Dopuszczalny 3 błędy ortograficzne 3-4 interpunkcyjne.	9 błędów ort. około 8 interpunkcyjnych.	12 błędów ort. około 10 interpunkcyjnych.	Powyżej 12 błędów ort. 10 błędów inter.

2. Dyktanda

0 błędów – cel.

1 błąd – bdb

2 błędy – db

3 błędy - dst

4 błędy – dopuszcz.

5 błędów i więcej – nast.

Ten sam błąd popełniony dwukrotnie uznajemy za jeden.

Pięć błędów interpunkcyjnych traktujemy jako jeden błąd ortograficzny.

3. Wypowiedzi ustne na podstawie testów literackich i kulturalnych oraz własnych przemyśleń:

- kilkudzaniowa wypowiedź,
- dialog,
- opowiadanie,
- recytacja,
- prezentacja,
- głos w dyskusji,
- czytanie tekstów.

Oceny:

1. celująca:

- a)znacznie poszerzony zakres treści programowych
- b)samodzielność wygłaszanych opinii i sądów
- c)bezbłądność wypowiedzi

4.bardzo dobra:

- a)twórcza interpretacja tematu
- b)całkowicie samodzielna i logiczna wypowiedź
- c)właściwy dobór treści i stopień wyczerpania tematu
- d)poprawność językowa

5.dobra:

- a)wypowiedź częściowo ukierunkowana przez nauczyciela
- b)poprawność językowa(dopuszczalne drobne usterki)
- c)odtwórcze przedstawienie tematu
- d)właściwy dobór treści ale niepełny stopień wyczerpania tematu

6.dostateczna:

- a)wypowiedź o małym stopniu samodzielności(wspomagana pytaniami nauczyciela)
- b)ograniczona poprawność językowa(ubogie słownictwo, błędy językowe)

7.dopuszczająca:

- a)wypowiedź niepełna(jednozdaniove odpowiedzi na pytania)
- b)niewielka poprawność językowa(bardzo ubogie słownictwo, liczne błędy językowe)

8.niedostateczna:

- a)nie spełnia żadnego z wymienionych kryteriów

4.Recytacja utworów poetyckich i fragmentów prozy.

Oceny:

celująca - artystyczna interpretacja treści tekstu, perfekcyjne opanowanie pamięciowe tekstu utworu, wzorowa dykcja

bardzo dobra - ciekawa, indywidualna interpretacja tekstu, perfekcyjne opanowanie pamięciowe, poprawna dykcja

dobra - próba samodzielnej interpretacji tekstu, drobne potknięcia w pamięciowym opanowaniu, poprawna dykcja

dostateczna - mechaniczne odtworzenie treści(bez próby interpretacji), uchybienia w pamięciowym opanowaniu tekstu, słaba dykcja

dopuszczająca - niepełne pamięciowe opanowanie tekstu

niedostateczna - nie spełnia podstawowego kryterium

5.Aktywność polonistyczna:

Aktywność na lekcji.

Udział i bardzo dobre wyniki w konkursach polonistycznych:

- awans do następnego etapu lub osiągnięcie tytułu laureata – celujący
- wynik na poziomie wyższym niż przeciętne – bardzo dobry

Zadania praktyczne:

- niewerbalne wytwory pracy: album, słownik, mapa, plakat, przekład intersemiotyczny, słuchowisko, film.

IV. Formy aktywności

Formy aktywności	Liczba ocen w semestrze (minimum)
Prace klasowe	2
Sprawdziany	2
Mówienie	1
Prace domowe	2
Praca w grupach	2
Twórczość intersemiotyczna	1
Dyktando	1
Aktywność na lekcji i w domu	1

V. Kryteria ocen poszczególnych form aktywności

1. Uczeń otrzymuje z pracy pisemnej (sprawdziany, prace klasowe z gramatyki) ocenę:
dopuszczającą – 30 do 49 % pkt,
dostateczną – 50 do 74 % pkt,
dobrą - 75 do 89 % pkt,
bardzo dobrą – od 90 % i więcej punktów,
celującą – gdy otrzymał ocenę bardzo dobrą i rozwiązał zadania dodatkowe.

2. Kryteria oceny wypracowania:

kompozycja – 2 pkt

temat i treść – 3 pkt

język i styl – 3 pkt

zapis – 2 pkt

razem – 10 pkt

10 – ocena celująca

9 – bardzo dobra

8-7 – dobra

6-5 – dostateczna

4-3 – dopuszczająca

2-0 – niedostateczna

VI. Sposoby ustalania oceny semestralnej:

Przy ustalaniu oceny semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- prace klasowe
- sprawdziany
- odpowiedzi
- prace domowe
- aktywność na lekcji, praca w grupach
- dyktanda
- praca w grupach

VII. Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

a)nauczyciel – uczeń

- nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny,
- uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny;

b)nauczyciel – rodzic

- podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji rodzic może uzyskać informacja na temat postępów dziecka w nauce;
- nauczyciel na prośbę rodziców udostępnia zeszyty z pracami klasowymi
- dziennik elektroniczny;

VIII.Wymagania podstawowe

Treść nauczania	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Słuchanie	-uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej oraz dyskusji, przestrzega zasad dyskusji; -potrafi powtórzyć najważniejsze informacje i łączyć je ze sobą; -słucha uważnie w celu zrozumienia treści instrukcji i poleceń;	-uczestniczy w dyskusjach problemowych, słucha krytycznie; -odróżnia informacje od komentarzy; -relacjonuje informacje;	-potrafi słuchać i notować; -słucha uważnie, odróżnia subiektywizm od obiektywizmu; -koncentruje się na treści wypowiedzi innych osób;
Mówienie	-konstruuje logiczną wypowiedź; -dobiera właściwe słownictwo; -opowiada treść utworu;	-unika szablonów językowych, -prowadzi wywiad; -konstruuje wypowiedź zgodną z tematem, poprawną	-dokonuje własnej interpretacji utworów literackich; -konstruuje wypowiedź wielozdaniową (opowiadanie, opis,

	-próby własnej interpretacji utworu;	kompozycyjnie i stylistycznie; -opowiada barwnie i spontanicznie;	charakterystykę)
Czytanie	-wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze; -rozpoznaje cechy gatunkowe komedii, tragedii, bajki, ballady, przypowieści, satyry, pieśni, hymnu; -w utworach lirycznych wskazuje: przenośnie, powtórzenia, apostrofy, pytania retoryczne; -odczytuje inne teksty kultury: reklamy, instrukcje, czasopisma, film, muzykę;	-dostrzega zróżnicowanie stylistyczne tekstów; -rozróżnia rodzaje literackie: epikę, lirykę, dramat; -rozpoznaje gatunki liryczne: pieśń, elegię, sonet; -dostrzega zależności między różnymi rodzajami tekstu kultury;	-dostrzega zróżnicowanie stylistyczne literatury pięknej, publicystyki, literatury popularnonaukowej; -rozpoznaje cechy gatunkowe ody i trenu; -rozumie znaczenie pojęć i terminów z zakresu literatury i kultury;
Pisanie	-dba o estetykę pisma(akapit, margines); -konstruuje wypowiedzi pisemne z zachowaniem trójdzielności kompozycji; -redaguje opowiadanie, sprawozdanie, charakterystykę, list, notatkę, opinię	-redaguje opowiadanie w 1. i 3. osobie, streszcza artykuł, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystykę postaci, sprawozdanie, rozprawkę, podanie, życiorys, notatkę w formie tabeli, wykresu, schematu;	-redaguje rozprawkę, list oficjalny, motywacyjny, notatkę w formie zbiorów cytatów;

	z uzasadnieniem argumentów;		
Nauka o języku	<ul style="list-style-type: none"> -posługuje się różnymi rodzajami zdań pojedynczych; -stosuje i rozwija różne rodzaje podmiotów i orzeczeń; -rozpoznaje i konstruuje wypowiedzenia złożone współrzędnie i podrzędnie; -stosuje zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym i złożonym; -rozpoznaje i tworzy formy 	<ul style="list-style-type: none"> -posługuje się wypowiedziami podrzędnymi podmiotowymi i orzecznikowymi; -stosuje imiesłowowy równoważnik zdania; -rozpoznaje nieosobowe formy czasownika; -wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo; -tworzy wyrazy pochodne; -poprawnie odczytuje popularne skróty i skrótowce; -dostrzega różnice między mową a pismem; -poprawnie zapisuje wyrazy w których nastąpiła różnica pomiędzy mową a pismem; 	<ul style="list-style-type: none"> - buduje poprawne pod względem składniowym i interpunkcyjnym wypowiedzenia złożone; - stosuje poprawne formy nazw własnych, nazwisk żeńskich i małżeństw, nazw miejscowych; -poprawnie zapisuje mowę zależną i niezależną; -poprawnie stosuje neologizmy i zapożyczenia;